

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Ангелина Петрова Петрова, НМА „Проф. Панчо Владигеров“,

професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство

в конкурс за заемане на академичната длъжност професор,
по професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство
(съвременни музикални практики, музикална комуникация),

обявен в Държавен вестник бр. 59/04.08.2015

с единствен кандидат:

ДОЦ. Д-Р МИЛЕНА ГЕОРГИЕВА ШУШУЛОВА-ПАВЛОВА

ОЦЕНКА НА ХАБИЛИТАЦИОННИЯ ТРУД

„МУЗИКА И ПУБЛИКИ. НОВИ КОНЦЕПЦИИ ЗА ОТВОРЕНОСТ“

Във въвеждащите мисли в настоящото становище по повод на хабилитационния труд на доц. Шушулова не мога да не подчертая силното си впечатление от това, че тя е създала неортодоксален и неочаквано силен, убедителен труд в областта на музикалната социология. Използвам дори думата „неочакван“, защото преходът от категоричните постижения на изпълнителя и педагога, какъвто е доц. Шушулова, към теоретика с основополагащи идеи, който навлиза в теорията на глобалните комуникации, и то в областта на музикалната социология, е впечатляващ. Уникалността на обединяването на гледните точки превръща труда в интригуващо и несъмнено оригинално явление, което стои едновременно в музикознанието и в социологията.

В рамките на въвеждащите мисли към моето становище искам да подчертая също, че необходимостта от изследвания в областта на музикалните глобални комуникации и музикалната социология у нас е актуална, развитието на процесите в музикалнокултурния социум и техния анализ е наистина невралгичен пункт за последните две десетилетия – и това е факт, който е малко изследван в музикознанието. Така книгата *„Музика и публики. Нови концепции за отвореност“* е сред откритията в съвременното музикологично творчество, защото в нея доц. д-р Милена Шушулова начертава контурите на иновативна научна област на знанието за музиката в глобалната социологическа и медийна среда с лекота и несъмнена увереност.

Категорично подчертавам, че трудът *„Музика и публики. Нови концепции за отвореност“* има безспорните достойнства на хабилитационен труд за професура по музикознание. Несъмненият му принос е в това, че е първи по рода си труд в областта на изследването на новите медии, интернет като част от музикалната социология и музикознанието – със силен акцент върху музикалното изпълнителство и психология – един мултидисциплинарен труд, който уверено запълва празнина в музикологията ни. Това е специална ниша в областта на музикалносоциологическото и музикологичното изследване у нас.

ПРИНОСИ НА ОСНОВНИЯ ХАБИЛИТАЦИОНЕН ТРУД

Следва да бъдат изтъкнати някои от основните приноси на доц. д-р Милена Шушулова в хабилитационния труд: според мен същността не е само в интердисциплинарния подход към проблема за музикалната публика, а в извеждане на множествеността на нейния обект – като публики и най-вече в теоретизирането на многопосочността и иновативните и непознати механизми на глобалното интернетпространство. Идеята за разширяване на слушателската аудитория стои на широка научна основа – открояват се интернет медиите, както и пространствата на нова комуникация – и това сочи категоричната актуалност на изследването.

Като приносна насока трябва да се изтъкнат и моментите на обвързване на тезите в хабилитационния труд с емпиричния опит на авторката – както в областта на музикалното изпълнителство, също и като мениджър и организатор на редица проекти към музикален департамент на НБУ. В тясна връзка с емпирията са и направените интервюта с изпълнители и известни дейци на културата, изследване възгледа им относно съвременните аспекти на публичността на класическото музикално изкуство днес. И в двата случая се постига един по-скоро антропологичен портрет на съвременните публики, който има и документална стойност.

Може би най-същественният принос се очертава, когато авторката изследва връзката на „големия дигитален обрат“ през XX и особено през XXI век и традиционните начини за афиширане на музикалния продукт, тук се разгръща най-иновативната част от нейното изследване. Разпадането на „публиката“ на „публики“, при което се изследва ролята на интернет, социалните мрежи и пр., и ефектът върху съвременния социален портрет на класическите видове музика, връзката с „фестивалните форми“ и медийните аспекти на развитието на публиките на

класическата музика, са ярки и трайни. Тук трябва да се прибавят новите приносни идеи за търсене на нови публики, както и изследването на тенденциите в музикалното образование – проблеми, разгледани в органична връзка с основната проблематика на монографията.

Несъмнени са теоретичните приноси на хабилитационния труд в областта на музикознанието, които могат да се определят като своеобразно „портретуване“ на аспектите на съвременния музикален живот. Тук трябва да изтъкна повторно, че тъкмо този вид музикалносоциологическо моделиране и интерпретации са сред по-малко разработваните полета на музикознанието у нас.

Практическите приноси на монографията също са налице – те не само могат да служат на различни видове изпълнители в различни области на музиката, както и на мениджъри и педагози – с практическите си идеи и с опитите за моделиране на бъдещите културни публики, но и могат успешно да послужат в учебния процес, както на НБУ, така и в други ВУЗ с музикална насоченост. Тук посочвам само общите насоки на приносната област, разработена от доц. Шушулова, която, както се вижда, е сериозна и много обширна, и иновативна. Следва да се посочат и някои приноси на съпътстващите трудове от нейната хабилитация.

ПРИНОСИ НА ОСТАНАЛИТЕ ПУБЛИКАЦИИ

Трябва да се изтъкнат някои основни приноси на авторката в областта на музикалното научно образование, свързани с композиторските визии за слухово възпитание при създаване на клавирни умения и за теоретичното наследство на Андрей Стоянов. В статии и доклади от последните години тази проблематика се разширява и с изследване на музикалнопедагогическите аспекти не само на наследството на Андрей Стоянов, но също и на Асен Диамандиев. Научнопедагогическите ѝ приноси се разширяват и с кръга от научнопопулярни статии и рецензии в сп. „Музикални хоризонти“ и в редица специализирани сайтове.

Много съществена част от приносите ѝ е свързана с проектирането и осъществяването на редица проекти, които са особено представителни и популярни в последните години, като: Майсторски клас по пиано на Людмил Ангелов – почетен професор на НБУ; Майсторски клас по арфа на проф. Сузана Клиничарова; концерти на Академичен оркестър на НБУ; Семинари за изпълнителско майсторство и концерти към тях от периода 2008 – 2015.

От значение е и фактът, че приносят, свързан с менажираните и създадени от нея проекти, се разгръща в тясна връзка с педагогическата дейност на доц. д-р Милена Шушулова, а и с нейните определено ярки и атрактивни визии в контакста на дейността на департамент «Музика» в НБУ.

Най-сетне като последен, но не по значение практически-научен принос на доц. Шушулова, трябва да се изтъкне създаването, организирането, провеждането и отпечатването на сборници в поредицата «Млад научен форум за музика и танц» - научна конференция за докторанти и постдокторанти с международно участие. Тук и научните, и практическите приноси на нейната дейност са повече от безспорни – този форум се утвърждава като един от най-авторитетните и действените в контекста на съвременните научни проекти, свързани с областта на музикознанието в публичното пространство и в академична среда.

ЦИТИРАНИЯ И СПЕЦИАЛИЗИРАНИ НАУЧНОПРАКТИЧЕСКИ ПОСОБИЯ

Цитиранията, които се отчитат, са авторитетни и съществени, те говорят за интерес към разработките на доц. Шушулова. Трудовете ѝ – както в областта на анализа на публиките и социокултурните аспекти на класическата музика, така и в педагогически аспект, предизвикват и се четат от професионалната общност, познати са на педагозите по музика, особено на клавирните педагози, имат обществен отзвук и сериозна практическа стойност. Това също трябва да се има предвид, когато се анализира безспорната авторитетност и ползотворност на дейността и приноса ѝ в музикалнопедагогическата, музикологична и музикалносоциална дейност. Значителен е приносът ѝ в електронни издания и сайтове – така и в научно-практически и в приложен аспект се открояват идеите и за «създаване на публики», за функциониране и интерпретиране на класическата музика в различните пластове на интернетпространството.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Настоящото становище не изчерпва целия научен и научнопрактически принос на доц. д-р Милена Шушулова, но от казаното ясно се откроява изводът, че както в разработването на нова област в музикологичното и музикалносоциологическата област чрез хабилитационния труд «Музика и публики», така и в областта на научнопрактическата реализация, стойността на хабилитационния труд и на

допълнителните статии е забележителна. Доц. Шушулова се откроява като новатор, енергичен и креативен учен, педагог, мениджър и музикант артист. Предвид всичко изтъкнато по-горе, както и поради безспорните й качества, **предлагам на членовете на почитаемото Научно жури да бъде допусната до избор от Академичния съвет на НБУ.**

София, 15.11.2015.

Проф. д-р Ангелина Петрова